

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština – Assembly

VI Saziv
Prolečno zasedanje

Komisija za ljudska prava, polnu ravnopravnost i peticije

P-nr.43/2019

Priština, dana 4 februar 2019.godine

Z A P I S N I K

Na sednici su prisustvovali: Duda Balje, Lirije Kajtazi, Luljeta Veselaj-Gutaj, Saranda Bogujevci, Shemsi Syla, Fisnik Ismaili, Teuta Haxhiu i Veton Berisha.

Odsutni: Saša Milosavljević, Mirjeta Kalludra i Mexhide Mjaku-Topalli.

Osoblje za podršku komisije: Selman Ymeri, koordinator i Sulltane Gashi, zvaničnici oblasti.

Ostali učesnici: Minire Begaj, Feride Podvorica, Shpend Haxhibeqiri, Leonora Selmanaj i Nazmije Kajtazi – članovi Vladine komisije za priznavanje i verifikaciju statusa žrtava seksualnog nasilja u toku oslobodilačkog rata Kosova.

Sednicom je predsedavala, Duda Balje, predsednica komisije.

Dnevni red:

1. Sastanak Funkcionalne komisije, sa predstavnicima Vladine komisije za priznavanje i verifikaciju statusa žrtava seksualnog nasilja u toku oslobodilačkog rata Kosova;
2. Usvajanje zapisnika sa prethodnih sednica;
3. Pod razno.

1. Sastanak funkcionalne komisije sa predstavnicima Vladine komisije za priznavanje i verifikaciju statusa žrtava seksualnog nasilja u toku oslobodilačkog rata Kosova ;

Duda Balje, predsednica, zahvalila se na prisustvu članova Komisije i medija, dodajući da pošto se radi o osetljivim pitanjima ovaj sastanak treba imati svoju poverljivost, treba se održati iza zatvorenih vrata. U međuvremenu, na kraju sastanka izjasnićemo se i ispred medija, u vezi odvijanja ovog sastanka .

Minire Begaj, rekla je da u skladu sa zakonskim odredbama koje regulišu ovu oblast i u skladu sa važećim opštim administrativnim pravilima, Komisija u okviru svojih nadležnosti, razmatra aplikacije i potrebne dokumente, koje služe kao dokazi u vezi statusa žrtve seksualnog nasilja u toku oslobodilačkog rata Kosova i donosi odluku da prizna ili odbija status žrtve seksualnog nasilja tokom rata.

Od 911 primljenih aplikacija do sada, Komisija je razmatrala i odlučila o sledećem:

- 195 osoba je priznat status žrtava seksualnog nasilja tokom rata;
- 123 osoba je odbijen status žrtava seksualnog nasilja tokom rata;
- Primljeno je 100 zahtev za ponovno razmatranje, od kojih, za 46 zahteva je odlučeno (16 priznavanje statusa i 27 odbijenih statusa),
- 54 zahteva za ponovno razmatranje su u toku obuke u Komisiji i
- Oko 50 aplikacija su daljem razmatranju.

Uzeći ovo u obzir, Komisija je konačno do sada odlučila za 318 aplikacija, i više od 100 aplikacija su u proceduri razmatranja (54 slučajeve za ponovno razmatranje i oko 50 novih aplikacija).

U okviru ovoga, i sa ciljem pravedne i zakonske procene, kao i zbog složenosti i osetljivosti predmeta, Komisija za rešavanje gore navedenih slučajeva, odnosno u vezi odlučivanje za jedan slučaj održala je od 1-5 rasprava, uključujući ovde i potrebne slučajeve u panelu za intervju.

Stoga, kao rezultat i uzeći srednji prosek razmatranja, Komisija za period od 5 februara 2018.godine, do sada, je održala oko 1 (jednu hiljadu) razmatranja u vezi podnesenih aplikacija.

Teuta Haxhiu, pitala je za jedan slučaj koji je aplicirao u mesecu martu prošle godine i do sada nije dobio nikakav odgovor. Ona se zainteresovala da li su podnosioci prijava obavesteni o proceduri predmeta čak i za odbijanje.

Minire Begaj, rekla je da po pravilu komisija preko sekretarijata, nakon donošenja konačne odluke, obaveštava se od predstavnika tog udruženja preko koga je podnela zahtev, ili ovlašćene stranke, koju je stranka anagažovala, dakle od načina kako je aplicirala i obaveštava se. Predmeti meseca marta, su razmatrani i da su u razmatranju predmeti meseca aprila.

Duda Balje, pitala je koliko vremena uzima razmatranje jednog slučaja od trenutka apliciranja do donošenja konačne odluke, jer žalbe kod nas su bile isključivo zbog kašnjenja u vremenu razmatranja Komisije. Žalbe idu u pravcu Komisije, a ne udruženja.

Minire Begaj, rekla je da većina slučajeva uzimaju vremena 3-5 puta da bi se razmatrala.

Feride Podvorica,- rekla je kako Komisija radi u lošim radnim uslovima. Već godinu dana nije ih posvetila nijedna državna institucija. Radna oprema nije radila u septembru prošle godine, UN Women, osigurala je jedan laptop, a do tada su imala laptop bez tastature. Inventar je sa velikim nedostacima, prema zvaničnom stavu pozivamo stranke na panel za intervju, i kada je došla stranka, nismo imali ni vode da ponudimo, i to smo sami obezbedili. Održavali smo 6-8 sastanaka mesečno, u radno vreme, prekovremeno smo radili vikendom, i više smo vršili humani rad. Za održavanje sastanaka, rekla je da postoje zapisnici koji su poverljivi. Oni

rade u skladu sa zakonom, uredbom i Zakonom o upravnom postupku, jer razvijaju upravne postupke jer imaju zakonsku i moralnu odgovornost.

Ona je govorila o napretku postupka u Komisiji, a zatim je saopštila da su počeli da iznose neke slučajeve Tužilaštvu, jer prema Krivičnom zakoniku Kosova, obavezni smo da ne prikrivamo krivična dela. Razlog zbog kojeg se jedan slučaj odlaže je da se omogućí podnosiocu prijave da dostavi dokaze na pravi način.

Fisnik Ismaili, - rekao je zašto se za loše uslove rada sa kojima se suočavate kao Komisija, mi saznajemo nakon godinu dana. Zašto o tome nismo bili obavješteni? Moramo biti informisani da postoji problem, da bi se izbegli problemi, jer odluke koje donosite u tim uslovima mogu biti pogrešne, jer utiče životna sredina i uslovi rada. On je izrazio zabrinutost zbog slučajeve odbijanja žalbenih slučajeva, i na šta zasnivate dokaze, jer je 20 godina nakon rata, i teško je zasnivati se na te dokaze.

Saranda Bogujevci, - što se tiče uslova funkcionisanja vladine Komisije, rekla je da smo ovde da unapredimo procese i da vam pomazemo. Ako uredba ne ispunjava uslove da funkcionišete kao komisija, i ovde moraju postojati uslovi za izmenu i dopunu uredbe. Kao članovi ove komisije, mora da vam posao komisije, bude prioritetan posao. Zabrinjavajuće je da još uvek nemamo pisani izveštaj o radu ove komisije.

Luljeta Veselaj-Gutaj, - što se tiče uslova pod kojima ova komisija radi, čujemo prvi put. Oni nisu bili u stanju da podignu svoj glas za ovo, ali i da vrše pritisak na Vladu, da obezbedi odgovarajuće uslove za rešavanje veoma osetljivog pitanja.

Ona je pitala, da li je podnet zahtev da se na određeni dan, bilo nedelja, ili mesečno, bavimo samo razmatranjem zahteva.

Shemsi Sylja, - pitao je, koliko članova ima ova komisija i da osim ovog rada, članovi ove komisije da li rade i na drugom poslu? Što se tiče uslova, da li ste tražili od Vlade da ispuni uslove i šta vam Komisija može pomoći da budete na nivou dužnosti. Bilo bi dobro da vaše zahteve prosledite pismeno. Uskoro ćemo posetiti da vidimo pod kojim uslovima radite.

Veton Berisha, - rekao je da za ovaj proces uzimate primere zemalja koje su imale ista iskustva kao Bosna i Hrvatska, kako su oni tretirali ove slučajeve, i procene koje vršite, ne moraju biti hitne. Zajednica kojoj pripada, zna da se takav proces dogodio, ali iz informacija koje je do sada imao, niko nije uzeo hrabrosti da se pojavi u ovoj Komisiji. Berisha, je pitao, da li vi kao komisija imate pravo na kampanju, čak i preko NVO-a, da se ti ljudi koji su iskusili nasilje, prijave, kako bi senzibilizovali javnost da je ovaj proces pravedan, zakonski i svi oni koji su doživeli nasilje budu tretirani onako kako zaslužuju.

Minire Begaj, - rekla je da u svakom trenutku loši uslovi koje smo imali nisu uticali na objektivnost i donošenje odluka. Svaku priču sa nekoliko stranica čitamo naglas. Prema zakonu, imamo obavezu da jednom godišnje podnosimo izveštaje Vladi, odnosno Kancelariji Premijera, i to činimo svaka tri meseca.

Shpend Haxhibeqiri, - rekao je da postoje slučajevi koji nisu prijavljeni iz razloga jer su stvorili porodičnu i emocionalnu stabilnost. Pojavljivanje ili ne pojavljivanje je njihovo pravo.

On je razjasnio rad na intervjuima i izvođenju dokaza u panelu, kao i na iznošenje činjenica od strane stranaka i postupak do donošenja odluke.

Minire Begaj, u statistici imamo evidentirano da sa jednim predmetom , bavili smo se do 7 puta.

Fisnik Ismaili, rekao je šta možemo da učinimo, da ohrabrimo ove žene da apliciraju, za ovo što im pripada , jer najmanje što im mi možemo dati, je ono što im pripada i koji je to problem koji sprečava ove žene da apliciraju.

Feride Podvorica, rekla je da po zakonu, žrtve imaju 5 godina vremena da apliciraju, uz mogućnost nastava za ostale godine, dok kod je potrebno i to ostavlja prostor da se ne pojavljuju u velikom broju od prve godine.

Duda Balje, predsednica, je rekla da nakon svega što smo čuli, treba poslati u pismenoj svoje zahteve u pisanoj formi, u vezi uslova, jer imamo mogućnost da vršimo pritisak da poboljšate vaše uslove, jer to takođe ima uticaj i na posao kojim se bavite.

2. Usvajanje zapisnika sa prethodnih sednica

Pod predsednica Komisije konstatovala je da su zapisnici sa sednica od održanih 19 decembra 2018.godine i 22 januara 2019.godine, usvojeni su bez primedbi.

3. Pod razno.

Nije bilo pitanja za diskusiju.

Sednica je završena u 14:00 časova.

Pripremila:

Jedinica za podršku komisiji.

Predsednica komisije,

Duda Balje